

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Det er ikke vanskelig, men sammenføyningene kan gi problemer. Bruker du ei kapp-/gjærsag, går det vanligvis mye lettere.

TIDSFORBRUK:

En dag medregnet maling, men ikke tørketid

PRIS:

Cirka 1500 kroner for profilerte lister til ei dobbeltdør

Dørlistene (geriktene) kan være med på å understreke stilen i en bolig. Derfor har det noe å si hvilke karmlister du velger hvis du setter inn ei ny dør som skal rammes inn. – eller du bare har lyst til å få nye lister på ei gammel dør.

Ram inn døra med stil

Du kan uten problemer sette opp nye dørlister selv. Lister med antikk profil er fine, men krever litt ekstra nøyaktighet. Her kan du se hvordan du får det fineste resultatet.

Sidelistene

Når du skal montere dørlistene (dørgeriktene), må du først bestemme hvor de skal plasseres. Du kan la dem flukte med karmen eller trekke dem et lite stykke vekk fra falsen som her. Ønsker du det, er det en god idé å lage en mal slik at du er sikker på å få den samme avstanden hele veien rundt.

Du bør også benytte deg av hjelpestreker når du skal måle opp til den skrå vinkelen øverst. Da er du sikker på hvilken vei snittet skal vende. Velger du glatte dørlister er det enklere fordi de kan snu begge veier.

Lag eventuelt en mal slik at du er sikker på at avstanden blir den samme.

1 Mål og strek opp hvor dørlista (gerikta) skal plasseres. Her trekker vi den noe inn, og plasserer den 6 mm fra kanten. Strek opp i det øverste hjørnet og et par steder til nedover sidene.

Markér hvor skråvinkelen skal ende og slutte, og tegn opp det skrå snittet imellom på frihånd.

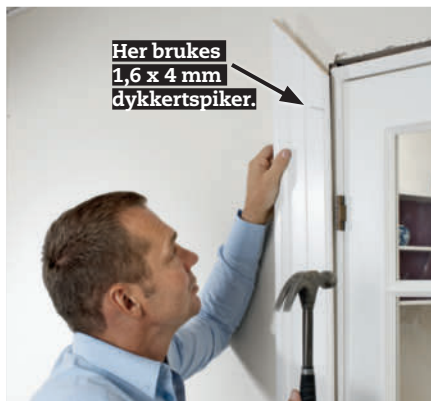

2 Hold lista opp mot døra, og strek opp til skråvinkelen. Skjær lista vinkelrett ved gulvet, og sett den der den skal være mens du streker opp. Med en skrå hjelpestrek er du ikke i tvil om hvor vinkelen skal sages.

3 Sag til listene øverst med et snitt på 45 grader. Det er en stor fordel å bruke ei kapp-/gjærsag fordi den lager det peneste snittet. Har du ikke ei slik sag, kan du prøve å få låne eller leie – spesielt hvis du skal sette lister på flere dører.

Her brukes 1,6 x 4 mm dykkertspiker.

4 Sett fast lista med dykkertspiker. Sett spikrene 5–8 cm fra vinkelen.
TIPS: Sett fast en spiker øverst midt på lista, men slå den ikke helt inn før du har skåret til og montert alle tre delene. Da kan du rette opp hvis noe er galt.

Tett hullene med akrylfugemasse før du gir listene et siste strøk maling.

5 Dykkertspikrene forsenkes 1 mm med en dor. Har du ikke dor, kan du bruke en stor spiker eller en skrue. Hodet på dykkertspikrene dekkes med litt hvit akrylfugemasse.

Over døra

Skjær overlista 1–2 mm for lang slik at du får en tett sammenføyning.

1 Skjær til lista på oversiden når du har montert de to sidene. Først skjærer du den skrå vinkelen i den ene enden. Hold den så opp på plass, og sjekk at sammenføyningen er pen før du streker opp lengden. Skjær deretter til lista i den motsatte enden.

2 Sett lista på plass. Smør hvitt trelim på begge de skrå snittene på lista slik at sammenføyningene holder seg fine, og ikke sprekker når treet tørker.

3 Fest lista med spiker – først på midten. Press så sammen listene på hver side, og fest dem med spiker. For å holde sammenføyningen riktig sammen til limet er tørt, setter vi i en dykkertspiker ovenfra slik at den ikke blir synlig.

Feielistene

1 Feielista skal tilpasses slik at den slutter pent opp mot profilene på dørlistene (geriktene). Det gjelder likevel bare feielista på den ene siden.

Du kan også skjære et hakk nederst i dørlista som feielista kan skyves inn under.

2 Merk opp, og skjær til feielista med en skarp hobbykniv slik at den passer omtrent til profilene. Bruk en skarp hobbykniv, og pass på fingrene. Sjekk jevnlig slik at du ikke kommer til å skjære av for mye.

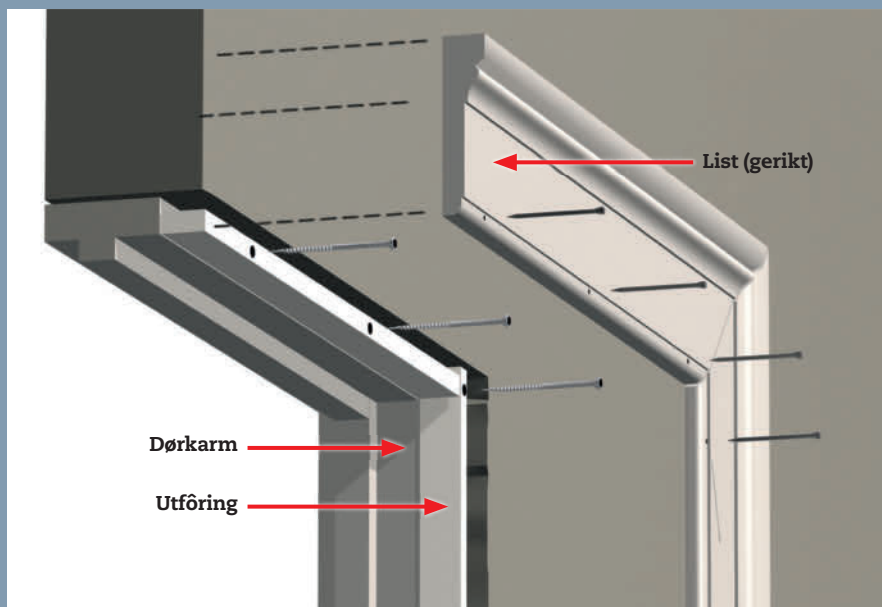

3 Fest feielista med spiker når du har skåret den til. Ei list av bøk er ikke lett å spikre i slik at det er en god idé å bore opp med et 1 mm bor. Her bruker vi 1,2 x 25 mm dykkertspiker.

Hvis døråpningen er dypere enn døra

Dersom døråpningen er dypere enn dørkarmen skaper det en ekstra utfordring. Da må du lage ei utføring – altså sette på ei ekstra list som forlenger dørkarmen slik at dørkarmen blir akkurat så bred som åpningen den er plassert i. Det gir en pen overgang og noe å feste dørlistene i. Her er utføringa laget av 21 x 34 mm lister. De sages til på lengden slik at de passer til de to langsidene og over døra.

Utføringa skrur fast til dørkarmen hele veien rundt. Dørlistene spikres fast i utføringa med dykkertspiker.

1. Bore opp med et 4 mm bor i utføringa. Bor fra forsiden – litt skrått for å få skruen til å sitte i bakkanten av utføringa slik at karmlista kommer til å dekke skruen.

2. Sett fast lista med 4 x 70 mm treskruer med 40–50 cm avstand. Legg på hvitt trelim på baksiden av lista slik at den ikke sprekker i sammenføyingen før du setter den opp.

3. Skru sammen sidene og overliggeren. Bore opp med 4 mm bor.

Pass på at du ikke spikrer inn i skruhodene.

4. Montér nå dørlistene (geriktene). Marker hvor skruhodene er plassert i utføringa – de blir nemlig dekket når dørlista kommer opp. Og da risikerer du ikke å spikre inn i skruene.

4 Forsenk dykkertspikrene med en dor. Det er spesielt viktig på feielistene slik at du ikke stikker deg på føttene.

5 Så er feielista på plass på den ene siden av døra. På avstand går den pent inntil ved dørlistene.

Her skal feielista bare skjæres tvert over i endene fordi den skyves opp mot kanten – og ikke mot den profilerte lista.

6 Montér feielista på den andre siden. Her skal den ikke tilpasses den profilerte lista fordi den skyves inn mot den flate kanten. Kloss dørstokken godt opp før du spikrer fast feielista slik at det ikke knirker når noen trækker på den.

TIPS

Mal dørlistene først. Er ikke dørlistene dine malt når du kjøper dem, så mal dem før du monterer dem. Gi dem et enkelt strøk på baksiden først slik at treet ikke slår seg.

VERKTØY

Bruk ei kapp-/gjærsag. Spesielt hvis du skal sage lister med antikk profil er det en stor fordel å bruke ei kapp-/gjærsag. Du kan også bruke ei gjærekasse, men den er best til vanlige glatte lekter og lister.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

Lister med antikk profil:

- 4 stk. à 240 cm, 2 stk. à 180 cm

12 x 15 mm feielist:

- 2 stk. à 180 cm

Evt. 21 x 34 mm list (glattkant):

- 2 stk. à 240 cm, 1 stk., 180 cm

Dessuten:

- Dykkertspiker, 1,2 x 25 mm og 1,6 x 40 mm
- Trelim
- Akrylfugemasse
- Evt. treskruer, 4 x 70 mm

Spesialverktøy

- Kapp-/gjærsag

Utvalget av lister kan være svært forskjellig hos ulike forhandlerne.

De nye dørlistene med antikk profil passer godt til de franske dørene – og til husets stil ellers.